

The Creation of a Set of Exercises to Develop Wind Ensemble Performance Skill Using from Klom-Nong in Pathiuwittaya School, Pathiu, Chumporn

Pratiwat Promthong¹, & Sittichok Kabilapat^{2*}

¹ Faculty of Fine Arts, Songkhla Rajabhat University

² Faculty of Fine Arts, Songkhla Rajabhat University

* Corresponding author. E-mail: sittichok.ka@skru.ac.th

Abstract

This research aimed to develop an instructional package for enhancing small wind ensemble performance skills through traditional Thai lullabies and to examine the effectiveness and learning outcomes of the developed instructional package. The researcher collected data and reviewed relevant literature on instructional packages for wind ensembles. The selected instructional content included four traditional lullabies from Thale Sap Subdistrict, Pathiu District, Chumphon Province. As a result, four instructional units focusing on developing small wind ensemble performance skills were successfully designed. The findings revealed that students who engaged with the instructional package designed to develop small wind ensemble performance skills through traditional Thai lullabies achieved an average post-instruction learning outcome of 81.13%, which exceeded the predetermined criterion of 80%. Furthermore, the instructional package demonstrated a very high level of effectiveness and efficiency of the teaching set at a very good level.

Keywords: Exercises, Small Wind Ensembles, Lullaby Songs

ชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กด้วยบทเพลง กล่อมห้อง ในโรงเรียนปะทิววิทยา อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

ประติวรรษ พรหมทอง¹, และสิทธิโชค กบิลพัตร^{2*}

1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

2 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

* Corresponding author. E-mail: sittichok.ka@skru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กด้วยบทเพลงกล่อมห้อง 2) หาประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กด้วยบทเพลงกล่อมห้อง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ศึกษาทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนวงดุริยางค์เครื่องลม โดยชุดการสอนนี้ได้คัดเลือกบทเพลงกล่อมห้องจากตำบลดวงดุริยางค์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพรจำนวน 4 บทเพลง ปรากฏว่าสามารถสร้างชุดการสอนได้ จำนวน 4 บทที่เน้นการพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลม ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กด้วยบทเพลงกล่อมห้อง มีผลการเรียนรู้แบบหลังเรียนรวมกันเท่ากับร้อยละ 81.13 ซึ่งสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 และประสิทธิภาพของชุดการสอนในระดับดีมาก

คำสำคัญ: ชุดการสอน, วงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็ก, บทเพลงกล่อมห้อง

บทนำ

โรงเรียนปะทิววิทยา เป็นสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในอำเภอปะทิว สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุธาษกรธานี ชุมพร จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ปรับปรุงปีพุทธศักราช 2560 โรงเรียนปะทิววิทยา เปิดทำการเรียนการสอนมาเป็นเวลา 45 ปี มีห้องเรียนจำนวน 18 ห้อง ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจัดเป็น 3 แผนการเรียน จัดการเรียนออกเป็น 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยมีกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นหนึ่งใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐาน มีสาระการเรียนรู้ดนตรีเป็นโครงสร้างของกลุ่มสาระฯ จัดการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยได้แสดงออก มีความกล้าในการคิดสร้างสรรค์ นำวัฒนธรรมท้องถิ่นบูรณาการเข้าเป็นหลักสูตรท้องถิ่น ปัจจุบันโรงเรียนปะทิววิทยาให้ความสำคัญกับวิชาดนตรี โดยมีการส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมทางดนตรี เป็นเวทีให้นักเรียนได้มีความกล้าแสดงออก มีความคิดสร้างสรรค์ ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และเป็นศูนย์การเรียนรู้ทางดนตรีสากลของอำเภอปะทิว

วงดุริยางค์เครื่องลมของโรงเรียนปะทิววิทยา อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ก่อตั้งเมื่อเดือนพฤษภาคม พุทธศักราช 2565 โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนได้มีทักษะการบรรเลงดนตรี มีการฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ มีสมาชิกเริ่มต้น 19 คน ปัจจุบันมีสมาชิก 29 คน ทั้งนี้โรงเรียนปะทิววิทยาได้มีการจัดตั้งวงดนตรีหลากหลายรูปแบบเช่น วงโยธวาทิต วงสตริง วงซบร็องประสานเสียง โรงเรียนปะทิววิทยาได้นำดนตรีเข้าสู่ชุมชนโดยบรรเลงนำขบวน บริการชุมชนในงานเทศกาลและประเพณีต่าง ๆ ทำให้มีนักเรียนให้ความสนใจเป็นจำนวนมากมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ทั้งยังได้ปลูกฝังการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทำให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้ค้นพบตนเองในการประกอบอาชีพทางดนตรีได้ แต่พบว่านักเรียนที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกของวงดุริยางค์เครื่องลมนั้น ไม่มีทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติเครื่องดนตรี และยังขาดแบบฝึกหัดพื้นฐานการปฏิบัติแต่ละเครื่องดนตรี

อีกนัยหนึ่งปัญหาที่เกิดจากผู้เรียนไม่รู้จักหรือไม่มีความคุ้นเคยกับบทเพลงพื้นบ้านของชาติตะวันตก ทำให้เกิดความไม่เข้าใจ ความซาบซึ้ง ความสุนทรีย์ทางดนตรี

จากงานวิจัยเรื่อง ความเชื่อและค่านิยมในการอบรมเลี้ยงดูเด็กไทยพื้นที่ 4 ภาคของประเทศไทย พบว่าเพลงกล่อมเด็กได้หายไป จากกระบวนการเลี้ยงดูเด็กไทย โดยอาจพบหลงเหลือบ้างในบางภูมิภาคแต่เนื้อร้องจะผิดเพี้ยนไป และในจังหวัดกรุงเทพมหานครไม่พบการกล่อมเด็กด้วยเพลงดั้งเดิมเลย (สำนักงานกองทุนสนับสนุน การวิจัย, 2548) เพลงกล่อมเด็กเป็นคติชาวบ้านประเภทมุขปาฐะ สามารถพบได้ทุกภูมิภาคของประเทศไทย เนื้อร้องและทำนองแตกต่างกันออกไป โดยภาคเหนือจะเรียกว่าเพลงอ้อลูก ภาคอีสานเรียกว่าเพลงนอนสาเยอ และนอนสาเดอ ภาคกลางเรียกว่าเพลงกล่อมเด็กหรือเพลงกล่อมลูก ส่วนภาคใต้เรียกว่าเพลงร้องเรือ เพลงชาน้อง เพลงน้องนอน แต่ในอำเภอปะทิวเรียกว่า เพลงกล่อมน้อง ซึ่งหมายถึง เพลงกล่อมเด็กมีเนื้อหาแสดงถึงความรักของแม่ที่มีต่อลูก มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ลูกได้หลับอย่างมีความสุข เพราะเสียงเพลงจะเกิดขึ้นได้มาจากความรู้สึกประทับใจ ความรักของแม่ที่มีต่อลูก การศึกษาเพลงกล่อมน้องที่เป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นประจำอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร จึงมีความสำคัญอย่างมากในการให้คนท้องถิ่นมองเห็นคุณค่าและเกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ อันนำไปสู่การอนุรักษ์และฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมในฐานะเป็นสื่อกลางเพื่อถ่ายทอดมิติต่างสังคมให้สามารถดำรงอยู่สืบไป

ปัจจุบันบทเพลงพื้นบ้านได้รับความนิยมและได้รับความสนใจจากนักวิชาการทางดนตรีมากยิ่งขึ้น ซึ่งได้มีการนำบทเพลงพื้นบ้านประจำแต่ละถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน รวมไปถึงการสร้างแบบฝึกหัดชุดการสอนหรือบทเพลงเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีหรือวงดนตรี ที่ใช้ในกระบวนการเรียนการสอนทั้งในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา วรินทร์ สีเสียดงาม (2562) กล่าวว่า บทฝึก (Etude) บทฝึกที่เป็นบทเพลงสั้น ๆ ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะทางด้านดนตรีและบทเพลง คือเนื้อหาสาระที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนเครื่องดนตรี เช่นเดียวกับ ญัฐศรัณย์ ทฤษฎีคุณและคณะ (2562) ได้เสนอแนะว่า ควรมีการสร้างสรรคบทเพลงกึ่งแบบฝึกหัดที่พัฒนาทักษะทางการบรรเลงของวงดุริยางค์เครื่องลมในประเทศไทยในทุกๆระดับชั้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมโดยใช้เพลงกล่อมน้อง พบว่า 1) ผู้เรียนไม่รู้จักหรือไม่มีความคุ้นเคยกับบทเพลงพื้นบ้านของชาติตะวันตก ทำให้เกิดความไม่เข้าใจ ความซาบซึ้ง ความสุนทรีย์ทางดนตรี 2) ขาดแบบฝึกหัดเป็นบทเพลงพื้นบ้านประจำท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการสร้างชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กด้วยบทเพลงกล่อมน้อง ในรูปแบบดนตรีคลาสสิก โดยใช้เทคนิคการเรียบเรียงและทฤษฎีของดนตรีตะวันตก ศึกษาทำนองเพลงกล่อมน้องที่มีความเหมาะสมในการเรียบเรียงเป็นวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงของนักเรียน ทั้งยังเป็นการเผยแพร่ สืบสานเพลงพื้นบ้านของอำเภอปะทิว และเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมด้วยรูปแบบดนตรีคลาสสิก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กด้วยบทเพลงกล่อมน้อง
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ของชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กด้วยบทเพลงกล่อมน้อง

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับชุดการสอน

กูด (Good, 1973) กล่าวว่า ชุดการสอนเป็นโปรแกรมทางการเรียนที่จัดไว้โดยเฉพาะ ประกอบไปด้วย คู่มือเนื้อหา แบบทดสอบและมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนไว้ครบถ้วน ส่วนประภาศิริ ปราโมทย์ (2561) กล่าว

ว่า ชุดกิจกรรมหรือชุดการสอน เป็นรูปแบบสื่อประสมที่ผลิตขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ประกอบการสอนของครูผู้สอนและใช้สื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนซึ่งประกอบด้วยคำแนะนำให้ผู้เรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีขั้นตอน เพื่อสะดวกต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและง่ายต่อการจัดกิจกรรมการสอนของผู้สอน ทั้งยังช่วยเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับ เจริญขวัญ โรจนพงศ์สถาพร (2561) กล่าวว่า ชุดการสอน มีชื่อเรียกอีกหลายชื่อ เช่น ชุดการเรียน ชุดการเรียนการสอน ซึ่งการใช้คำว่าชุดการสอนทำให้เกิดความเข้าใจว่าเป็นสื่อการเรียนที่จัดไว้ให้สำหรับครูเป็นผู้ใช้ ในปัจจุบันได้เปลี่ยนจากชุดการสอนมาใช้คำว่า ชุดการเรียน อันเป็นการแสดงถึงแนวทางการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยผู้เรียนมีโอกาสใช้สื่อต่าง ๆ ในชุดการเรียน และศึกษาหาความรู้ในชุดการเรียนด้วยตนเอง โดยชุดการเรียน คือ การนำเอาสื่อการเรียนการสอนหลาย ๆ อย่างมารวมกัน โดยให้สอดคล้องกับวิชา หน่วย หัวเรื่อง เนื้อหา และวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถหรือทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกัน ทั้งนี้ ก็เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

สรุปได้ว่า ชุดการสอน เป็นเครื่องมือเพื่อใช้ประกอบการสอน ระหว่างผู้เรียน และผู้สอน ซึ่งในชุดการสอนจะประกอบด้วย คู่มือ เนื้อหา แบบทดสอบ กิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีขั้นตอนแบบแผน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเรียนรู้ที่ดีขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

วงดุริยางค์เครื่องลม

ดุริยางค์ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง องค์กรของเครื่องดีด สี ตี เป่า มาจากดุริยา และองค มักจะใช้คำว่า วงดุริยางค์ เรียกวงดนตรีประเภทหนึ่ง ซึ่งชาวตะวันตกเรียกว่า ออร์เคสตรา (Orchestra) (ราชบัณฑิตยสถาน, 2555) โดย อภิวุฒิ (จันทร์ศรี นิตยฤกษ์, ม.ป.ป) มินาลัย (2567) ได้ให้ความหมายว่า วงดุริยางค์เครื่องลม (Wind Band) คือวงดนตรีที่มีเครื่องเป่าเป็นหลัก โดยตามประวัติศาสตร์ก่อนจะเรียกว่า Wind Band วงดนตรีประเภทนี้เรียกว่า ฮาร์โมนีมุซิก (Harmoniemusik) มีลักษณะเครื่องคู่ เช่น โอโบ 2 เครื่อง บาสซูน 2 เครื่อง ฮอรั่น 2 เครื่อง เป็นต้น โดยคีตกวีที่ทำให้วงดุริยางค์เครื่องลมมีการประสมวงที่เป็นรูปแบบชัดเจนที่สุดคือ โมซาร์ท (Mozart) เบโธเฟิน (Beethoven) และไฮเดิน (Haydn) โดยประพันธ์เพลงสำหรับวงเครื่องลมที่มีการเพิ่มดับเบิลเบส (Double Bass) เข้าไปด้วย วงดุริยางค์เครื่องลมมีการพัฒนาการโดยการเพิ่มเครื่องดนตรีใหม่เข้าไปประสมในวง เช่น แซกโซโฟน (Saxophone) ยูโฟเนียม (Euphonium) เป็นต้น โดยวงดุริยางค์เครื่องลมจะถูกเรียกในคำอื่น ๆ ได้อีกด้วยเช่น คอนเสิร์ตแบนด์ (Concert Band) หรือซิมโฟนิคแบนด์ (Symphonic Band) ซึ่งเป็นวงดนตรีที่มีขนาดใหญ่ แต่ละเครื่องจะมี 2-3 แนว แต่ละแนวมีผู้เล่นมากกว่า 1 คน แต่หากเป็นวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กจะเรียกว่า แชมเบอร์วินด์ (Chamber wind) คือวงเครื่องลมที่มีเครื่องดนตรีหลายชนิดรวมกัน เช่นเครื่องลมไม้ เครื่องลมทองเหลือง เครื่องตีกระทบ เครื่องลิ่มนิ้วและเครื่องสาย มีจำนวนผู้เล่นตั้งแต่ 7 คน แต่ไม่เกิน 16 คน มีผู้เล่นแนวละ 1 คน (One on a part) หรือวงวินด์อองซอมเบิล (Wind Ensemble) ที่สามารถมีเครื่องดนตรีได้ไม่จำกัดชนิดเครื่องดนตรี มีผู้เล่นแนวละ 1 คน ใช้จำนวนผู้เล่นจะไม่เยอะซึ่งจะแตกต่างกับวงวินด์แบนด์ คอนเสิร์ตแบนด์ ซิมโฟนิคแบนด์ ที่ใช้จำนวนผู้เล่นเยอะ

ดังนั้น วงดุริยางค์เครื่องลมจึงเป็นวงดนตรีที่ประกอบด้วยเครื่องลมทองเหลือง เครื่องลมไม้ และเครื่องตีกระทบ มีเครื่องดนตรีที่ใกล้เคียงกับวงโยธวาทิต มีลักษณะการบรรเลงแบบนั่งบรรเลง เกิดขึ้นตั้งแต่ยุคคลาสสิก โดยมีความแตกต่างกันที่จำนวนของผู้เล่น หากมีจำนวนผู้เล่นน้อยจะเรียกว่า แชมเบอร์วินด์ หรือวินด์อองซอมเบิล แต่ถ้ามีผู้เล่นจำนวนมากจะเรียกว่าวินด์แบนด์ คอนเสิร์ตแบนด์ และซิมโฟนิคแบนด์

เพลงกล่อมน้อง

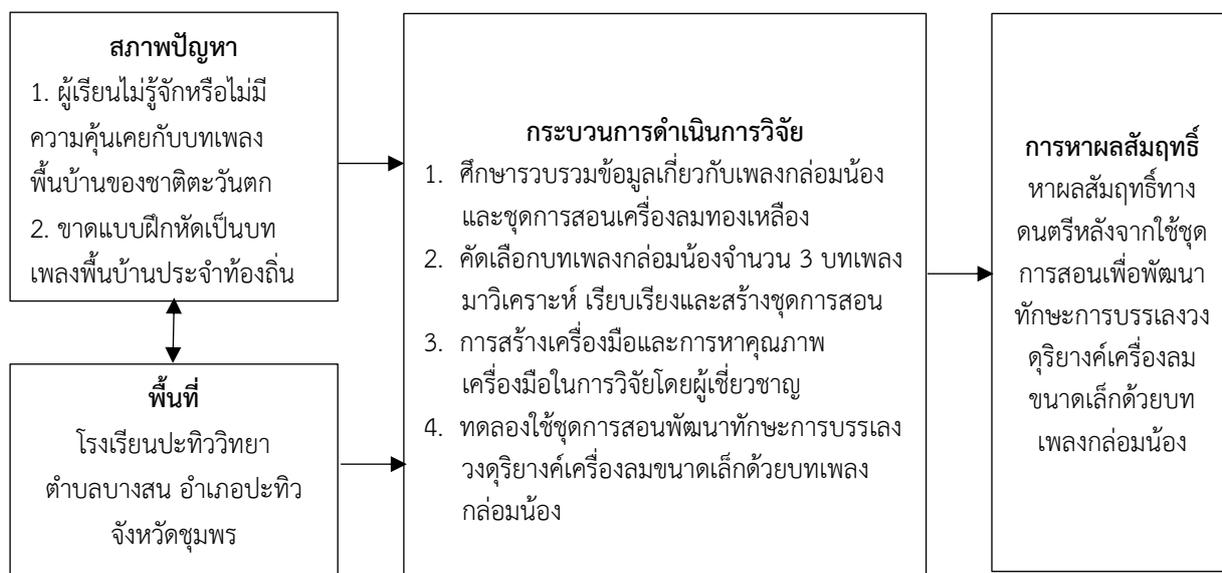
จันทร์ศรี นิตยฤกษ์ (ม.ป.ป) กล่าวว่า เพลงกล่อมลูกเป็นเพลงที่มีอยู่ทุกภาค บางภาคเรียกต่างกันออกไป คือ ภาคใต้เรียกเพลงร้องเรือหรือเพลงชาน้องหรือเพลงน้องนอน ภาคเหนือเรียก เพลงอ้อหรือ

เพลงอื้อลูก จุดประสงค์การร้องคือ เพื่อให้เด็กเกิดความเพลิดเพลิน อบอุ่น รู้สึกว่ามีเพื่อนและหล้ง่ายทำนอง มักคล้ายกัน คือ ซ้ำ ลากเสียงยาวในตอนท้ายวรรค เนื้อหาเปลี่ยนไปตามผู้ร้องจะคิดได้ ผู้ร้องเองก็จะเพลินกับเสียงร้องของตัวเอง ทั้งยังถือโอกาสแสดงความเป็นใจ ความคับข้องใจออกมาในเพลง ซึ่ง ประคอง ฮะสม และ เอื้อมพร กิจวิวัฒน์กุล (2516) กล่าวว่า ตามความคิดของนักมานุษยวิทยาถือว่า เพลงกล่อมเด็กเป็นประเภทหนึ่งของวรรณกรรมมุขปาฐะ (Oral Literature) และมีวิวัฒนาการจนกลายเป็นเครื่องมือทางวรรณคดีเพื่อรักษาเรื่องราวความคิดของคนโบราณ แม้สังคมปัจจุบันจะถือว่าเพลงกล่อมเด็กนี้เหมาะกับเด็กมากกว่าผู้ใหญ่ แต่มีความงดงามทางศิลปะและไม่ใช่มีแต่เนื้อเรื่องไร้สาระ เพลงเหล่านี้ได้สอดแทรกปรัชญา อารมณ์ขันและแสดงให้เห็นถึงสังคมดั้งเดิมด้วย

บทเพลงกล่อมร้องจากตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร เป็นส่วนหนึ่งของมรดกทางวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงวิถีชีวิต ความเชื่อและความผูกพันในครอบครัว การถ่ายทอดเพลงกล่อมร้องนี้ถือเป็นสัญลักษณ์สำคัญของความรักและความห่วงใยที่ผู้ใหญ่มีต่อเด็ก ในอดีต ชุมชนประมงในพื้นที่นี้มีความจำเป็นต้องให้ลูกคนโตมีบทบาทในการเลี้ยงดูน้อง ๆ โดยเฉพาะเวลากลางคืน เนื่องจากพ่อแม่ต้องไปทำงานกลางทะเล การถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการกล่อมน้องนั้น เกิดจากการเรียนรู้จากญาติพี่น้อง ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงดูเด็กมาก่อน เพลงกล่อมร้องใช้ภาษาท้องถิ่นภาคใต้ที่มีลักษณะเป็นภาษาพูดที่ง่ายและเป็นกันเอง โดยเนื้อหาของเพลงกล่อมร้องไม่เพียงแต่ทำหน้าที่ให้เด็กหลับสบายเท่านั้น แต่ยังแฝงไปด้วยคำอวยพรและคำสอนทางคุณธรรม เพลงกล่อมร้องเหล่านี้จะเล่าถึงธรรมชาติสัตว์ต่าง ๆ หรือการใช้ชีวิตในชุมชน ซึ่งช่วยสร้างจินตนาการให้เด็กและยังเป็นการสืบทอดความรู้พื้นบ้านจากรุ่นสู่รุ่น การถ่ายทอดเพลงกล่อมร้องในพื้นที่นี้มีความเป็นระบบในสังคมประมง เพราะในเวลาที่พ่อแม่ไม่สามารถดูแลลูกได้อย่างเต็มที่ การให้ลูกคนโตมีบทบาทในการดูแลน้องเป็นการสืบทอดหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยที่ลูกคนโตจะต้องใช้บทเพลงกล่อมในการสร้างความสงบและความอบอุ่นให้กับน้อง บทเพลงกล่อมร้องที่ดีจะต้องมีเนื้อหาที่มาจากเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งในตำราเรียน พุทธประวัติหรือวรรณคดีไทย เช่น เรื่องนางพิมพาหรือพระนางยโสธรา นางเมรี นางโมรา เป็นต้น (นายสร้าง สมมุติ, 2567)

สรุปได้ว่า เพลงกล่อมร้องคือคำเรียกเพลงกล่อมเด็ก ในตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงวิถีชีวิต ความเชื่อและความผูกพันในครอบครัว ที่ถ่ายทอดโดยลูกคนโตมีบทบาทในการเลี้ยงดูน้อง ๆ โดยเฉพาะเวลากลางคืน เนื่องจากพ่อแม่ต้องไปทำงานกลางทะเล

จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยเรื่องชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กด้วยบทเพลงกล่อม
น่อง ในโรงเรียนปะทิววิทยา อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมระหว่างวิจัยเชิงคุณภาพกับวิจัย
เชิงปริมาณ (Mixed Methods Research) และการวิจัยแบบทดลองขั้นต้น (Pre-Experimental Design)
แบบแผนกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลัง (One Group Pre-test Post-test Design) โดยผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์
เพื่อสร้างชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กด้วยบทเพลงกล่อมน่อง และหา
ประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กด้วยบท
เพลงกล่อมน่อง ซึ่งมีวิธีดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักเรียนวงดุริยางค์เครื่องลมจำนวนนักเรียนทั้งหมด 29 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็ก โรงเรียนปะทิววิทยา จังหวัดชุมพร ที่
ผ่านการทดสอบการปฏิบัติด้านดนตรีสากล จำนวน 16 คน
3. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเพลงกล่อมน่องอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร คือ นายสร้าง สมมุติ

ขั้นตอนการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 มีขั้นตอน ดังนี้

1. ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบ เรื่องการใช้ชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการ
บรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กด้วยบทเพลงกล่อมน่อง ของกลุ่มประชากรในวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็ก
จำนวน 29 คน ซึ่งผู้ผ่านการทดสอบก่อนเรียนถูกคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 16 คน เป็นแบบฝึกหัด
และแบบทดสอบซึ่งมีไนต์ประกอบตามประเภทเครื่องดนตรี ดังนี้

- 1.1 ทักษะการใช้เสียงก่อนการบรรเลง (Oral skill)
- 1.2 ทักษะการบรรเลงเสียงยาว (Long tone)
- 1.3 ทักษะการออกเสียง การตัดลิ้น (Tonguing)
- 1.4 ทักษะการบรรเลงรวมวง (Ensemble)

2. ดำเนินการประชุมนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 คนเพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนถึง
บทบาทของผู้เรียน บทบาทผู้สอน และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ และวิธีประเมินผลการเรียนรู้

3. หลังจากการทดสอบก่อนเรียน ได้แบ่งผู้เรียนตามความสามารถแต่ละชนิดของเครื่องดนตรีออกเป็น 3
กลุ่ม คือ กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อน โดยมีทฤษฎีการประเมินผล คือ การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม
ทางดนตรีศึกษาโดยการใช้แนวคิดระดับพฤติกรรมที่คาดหวังของผู้เรียน (Student Objective Learning)

4. ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่อง โดยการใช้ชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงวง
ดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กด้วยบทเพลงกล่อมน่อง จำนวน 4 สัปดาห์/สัปดาห์ละ 5 วัน/วันละ 1 ชั่วโมง ดังนี้

- สัปดาห์ที่ 1 เรื่อง ทักษะการใช้เสียงก่อนการบรรเลง (Oral skill)
- สัปดาห์ที่ 2 เรื่อง ทักษะการบรรเลงเสียงยาว (Long tone)
- สัปดาห์ที่ 3 เรื่อง ทักษะการออกเสียง การตัดลิ้น (Tonguing)
- สัปดาห์ที่ 4 เรื่อง ทักษะการบรรเลงรวมวง (Ensemble)

5. ดำเนินการทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบ เรื่องการใช้ชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลง
วงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กด้วยบทเพลงกล่อมน่อง และใช้วิธีการวัดและประเมินผลภายใต้แนวคิดระดับ
พฤติกรรมที่คาดหวังของผู้เรียน (Student Objective Learning)

6. นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กด้วยบทเพลงกล่อมน้อง มาวิเคราะห์ผล สรุปผล และอภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

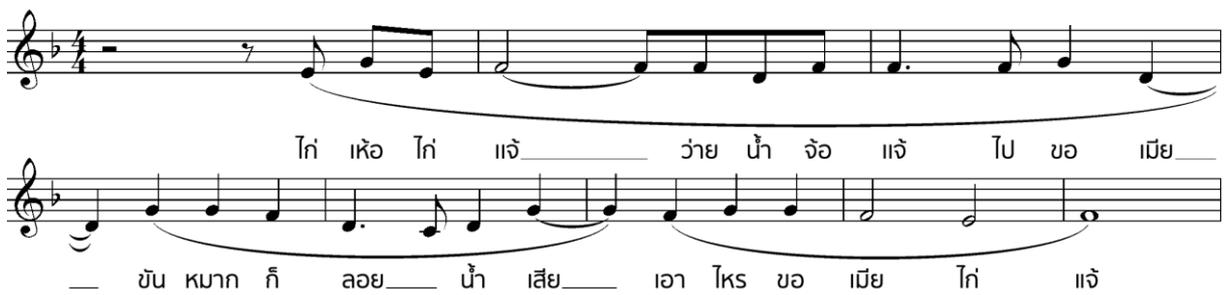
1. ผลการสร้างชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กด้วยบทเพลงกล่อมน้อง

ชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กด้วยบทเพลงกล่อมน้อง ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า คัดเลือกบทเพลงกล่อมน้อง 4 บทเพลง เข้ามาเป็นองค์ประกอบหลักในการสร้างชุดการสอน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 การศึกษาค้นคว้าทำนองเพลงกล่อมน้อง โดยผู้วิจัยดำเนินการศึกษา ค้นคว้า คัดเลือกบทเพลงกล่อมน้อง 4 บทเพลง ได้แก่

1.1.1 เพลงไก่แจ้

เนื้อเพลง: ไก่เห้อไก่แจ้ ว้ายน้ำจ้อแจ้ไปขอเมีย ชนหมากก็ล่อนน้ำเสีย เอาไหนขอเมียไก่แจ้ ผู้วิจัยได้ประพันธ์ทำนองให้สอดคล้องกับเนื้อเพลงดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 โน้ตเพลงและเนื้อเพลงไก่แจ้

1.1.2 เพลงเชียดคอไก่แจ้

เนื้อเพลง: เอย ชน เอย ชนมาแจว ๆ ลับมีด ลับแก้ว จะเชียดคอไก่ ไก่แจ้ร้องว่า เชียดคอข้าทำไร ให้เลือดไหล ตามคมมีดเอย

ภาพที่ 3 โน้ตเพลงและเนื้อเพลงเชียดคอไก่

1.1.3 เพลงไก่เถื่อน

เนื้อเพลง: ไก่เถื่อนเหือ ชันเทือนทั้งบ้าน ลูกสาวขี่คร้าน นอนให้แม่ปลุก ฉวยได้ด้ามขวาน
แยงวานดังพลุด นอนให้แม่ปลุก ลูกสาวขี่คร้าน ผู้วิจัยได้ประพันธ์ทำนองให้สอดคล้องกับเนื้อเพลงดังภาพที่ 4

ไก่เถื่อน เหือ ชันเทือนทั้ง บ้าน ลูกสาว ขี่ คร้าน นอนให้ แม่ ปลุก
ฉวย ได้ ด้าม ขวาน แยง วาน ดัง พลุด นอนให้ แม่ ปลุก ลูกสาว ขี่ คร้าน

ภาพที่ 4 โน้ตเพลงและเนื้อเพลงไก่เถื่อน

1.1.4 เพลงควายขาว

เนื้อเพลง : ควายขาวเอ๋ย เขายาวระงม กลับไปขี่ที่หลังโรง จับข้าวเม่าเหล่าแดง ตัวหนึ่งเขาจับ
ได้ ตัวหนึ่งเขาลายพันแหวง จับข้าวเม่าเอยนะเหล่าแดง จับคนแหวงควาย

ควายขาว เอ๋ย เขายาวระงม กลับไปขี่ที่หลังโรง
จับข้าวเม่าเหล่าแดง ตัวหนึ่งเขาจับได้ ตัวหนึ่งเขาลาย
พันแหวง จับข้าวเม่าเอยนะเหล่าแดง จับคนแหวงควาย
ขาว เอ๋ย

ภาพที่ 5 โน้ตเพลงและเนื้อเพลงควายขาว

2. การสร้างแบบฝึกหัดและนำแบบฝึกหัดไปใช้ในบทเพลง

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษา ค้นคว้า ออกแบบชุดการสอน สร้างแบบฝึกหัดให้สอดคล้องกับบทเพลงเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลม แบ่งออกเป็น 3 บทเรียนดังนี้

2.1 บทที่ 1 ทักษะการใช้เสียงก่อนการบรรเลง (Oral skill) แบ่งออกเป็น 5 ข้อตัวอย่างเช่น ข้อที่ 1 Sing a long แบบฝึกหัดนี้ครูผู้สอนจะเล่นโน้ตบนเปียโนเพื่อให้นักเรียนได้ยินเสียงก่อน โดยนักเรียนร้องโน้ตที่ได้ยินตาม ซึ่งระบบบันไดเสียง ผู้วิจัยได้นำมาจากบทเพลงกล่อมน้อง

Play piano Sing "la" Play piano Sing "la"

ภาพที่ 6 โน้ตเพลงชุดการสอนบทที่ 1 ข้อที่ 1

Sing "la"

ภาพที่ 7 โน้ตเพลงชุดการสอนบทที่ 1 ข้อที่ 4

Cl.1 Sing
โก๋ เก๋อ น เื่อ อ็น เก๋อ ก้ง บ่าน ลุก สาว ฮี คราน

Cl.2 Sing
โก๋ เก๋อ น เื่อ อ็น เก๋อ ก้ง บ่าน ลุก สาว ฮี คราน

Alto Sax. Sing
โก๋ เก๋อ น เื่อ อ็น เก๋อ ก้ง บ่าน ลุก สาว ฮี คราน

Ten. Sax. Sing
โก๋ เก๋อ น เื่อ อ็น เก๋อ ก้ง บ่าน ลุก สาว ฮี คราน

ภาพที่ 8 โน้ตเพลงชุดการสอนบทที่ 4 ห้องที่ 36 – 45

จากภาพที่ 6 แสดงแบบฝึกหัดที่มาจากชุดการสอนในบทที่ 1 ข้อที่ 1 ซึ่งได้รับการออกแบบโดยผู้วิจัย เพื่อต้องการให้ผู้เรียนมีทักษะการร้องที่ดี ลักษณะของแบบฝึกหัดดังกล่าว ออกแบบให้ผู้เรียนฟังเสียงจากเปียโนก่อน จากนั้นจึงเปล่งเสียงร้องตามที่ได้ยิน ทั้งนี้กระบวนการดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาความสามารถในการเลียนเสียงและการควบคุมการออกเสียงของผู้เรียน เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติตามแบบฝึกหัดเบื้องต้นได้แล้ว ในแบบฝึกหัดข้อที่ 4 ซึ่งปรากฏในภาพที่ 7 ผู้เรียนจะต้องร้องทำนองของเพลงโก๋เก๋อ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของบทที่ 4 โดยท่อนที่กำหนดให้ร้องคือห้องที่ 40 – 55 ในภาพที่ 8 ขั้นตอนนี้เป็นการพัฒนาทักษะการร้องเพลงที่ซับซ้อนขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดทำนองและเนื้อหาของบทเพลงได้อย่างถูกต้องและแม่นยำมากยิ่งขึ้น

2.2 บทที่ 2 ทักษะการบรรเลงเสียงยาว (Long tone) แบ่งออกเป็น 5 ข้อ ตัวอย่างเช่น ข้อที่ 3 Long tone with friend แบบฝึกหัดนี้เป็นการนำแบบฝึกหัดข้อที่ 1 และ 2 มาเรียงต่อกันใหม่ โดยบรรเลงพร้อมกัน 2 เครื่องดนตรี

ภาพที่ 9 โน้ตเพลงชุดการสอนบทที่ 2 ข้อที่ 3

Part I, II

Part III/IV

Part V

ภาพที่ 10 โน้ตเพลงชุดการสอนบทที่ 2 ข้อที่ 4

99

Fl.

Cl.1

Cl.2

Alto Sax.

Ten. Sax.

mf

rit.

ภาพที่ 11 โน้ตเพลงชุดการสอนบทที่ 4 ห้องที่ 99 - 106

จากภาพที่ 9 แสดงแบบฝึกหัดที่มาจากชุดการสอนในบทที่ 2 ข้อที่ 3 ซึ่งได้รับการออกแบบโดยผู้วิจัย เพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงโน้ตเสียงยาวในรูปแบบขั้นคู่ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน (Harmonic Interval) ผู้เรียนจะได้ฝึกทักษะการฟังและการบรรเลงเพื่อให้สามารถสร้างเสียงที่กลมกลืนกัน (Blending) อย่างมีประสิทธิภาพ แบบฝึกหัดข้อที่ 3 มุ่งเน้นการบรรเลงขั้นคู่โดยใช้เครื่องดนตรีสองแนวบรรเลงพร้อมกัน ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญที่นำไปสู่การบรรเลงโน้ตเสียงยาวในรูปแบบคอรอล (Chorale) ที่ซับซ้อนขึ้น โดยในแบบฝึกหัดข้อที่ 4 ผู้เรียนจะได้ฝึกการบรรเลงแนวทำนอง 5 แนว ตามที่ปรากฏในภาพที่ 10 นอกจากนี้ ภาพที่ 11 แสดงโน้ตจากชุดการสอนในบทที่ 4 ห้องที่ 99 - 106 ซึ่งเป็นตัวอย่างของการนำทักษะการบรรเลงขั้นคู่ที่ฝึกฝนในบทที่ 2 มาประยุกต์ใช้ในการบรรเลงบทเพลงที่มีความซับซ้อนยิ่งขึ้น การลำดับแบบฝึกหัดในลักษณะนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาและเชื่อมโยงทักษะทางดนตรีได้อย่างเป็นระบบ ส่งผลให้การเรียนรู้มีความต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.3 บทที่ 3 ทักษะการออกเสียง การตัดลิ้น (Tonguing) แบ่งออกเป็น 5 ข้อ ตัวอย่างเช่น ข้อที่ 5 Tonguing exercise from Klom-nong suite โน้ตท่อนสำคัญของบทเพลงกล่อมน้องสวี่ ที่ใช้ทักษะการออกเสียงและการตัดลิ้น

♩=72,80,100,120

กรอบที่ 1

กรอบที่ 2

กรอบที่ 3

กรอบที่ 4

ภาพที่ 12 โน้ตเพลงชุดการสอนบทที่ 3 ข้อที่ 5

จากภาพที่ 12 แสดงแบบฝึกหัดที่มาจากชุดการสอนในบทที่ 3 ข้อที่ 5 ซึ่งได้รับการออกแบบโดยผู้วิจัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะทางดนตรีของผู้เรียนในด้านต่างๆ ได้แก่ การอ่านและบรรเลงโน้ตในรูปแบบที่หลากหลาย อาทิ โน้ตตัวกลม (Whole Note) โน้ตตัวดำ (Quarter Note) โน้ตเข็บตีหนึ่งชั้น (Eighth Note) และโน้ตเข็บตีสองชั้น (Sixteenth Note) ตลอดจนการฝึกบรรเลงให้สอดคล้องกับอัตราความเร็วที่แตกต่างกัน แบบฝึกหัดดังกล่าวยังมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะด้านจังหวะ (Rhythm) และความแม่นยำในการบรรเลง โดยเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้เกี่ยวกับตัวหยุด (Rest) โครงสร้างจังหวะย่อย (Pulse) การแบ่งจังหวะย่อย (Subdivision) และการควบคุมการเปล่งเสียงผ่านเทคนิคการตัดลิ้น (Tonguing) ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเล่นโน้ตแบบสั้น (Staccato) การเน้นเสียง (Accent) และการเชื่อมโยงเสียงระหว่างโน้ต (Slur) เพื่อให้เกิดความไพเราะและความกลมกลืนของทำนอง

59

Hn.

Tbn.

B. Tbn.

Tba.

ภาพที่ 13 โน้ตเพลงชุดการสอนบทที่ 4 ห้องที่ 59 – 63

จากภาพที่ 12 กรอบที่ 1 เป็นแบบฝึกหัดที่ออกแบบให้เรียนรู้อัตราส่วนโน้ตที่ปรากฏในภาพที่ 13 ห้องที่ 62 – 63

Musical score for Tbn., B. Tbn., Euph., and Tba. starting at measure 77. A red box highlights the first measure of the Tbn. part.

ภาพที่ 14 โน้ตเพลงชุดการสอบบทที่ 4 ห้องที่ 77 - 80

จากภาพที่ 12 กรอบที่ 2 เป็นแบบฝึกหัดที่ออกแบบให้เรียนรู้อัตราส่วนโน้ตที่ปรากฏในภาพที่ 14 ห้องที่ 77

Musical score for Fl., Cl.1, Cl.2, Alto Sax., and Ten. Sax. starting at measure 64. A red box highlights a section of the score.

ภาพที่ 15 โน้ตเพลงชุดการสอบบทที่ 4 ห้องที่ 64 - 67

จากภาพที่ 12 กรอบที่ 3 เป็นแบบฝึกหัดที่ออกแบบให้เรียนรู้อัตราส่วนโน้ตและทำนองที่ปรากฏในภาพที่ 15 ห้องที่ 67

Musical score for Hn. and Tbn. starting at measure 67. A red box highlights a section of the score.

ภาพที่ 16 โน้ตเพลงชุดการสอบบทที่ 4 ห้องที่ 67 - 70

จากภาพที่ 12 กรอบที่ 4 เป็นแบบฝึกหัดที่ออกแบบให้เรียนรู้อัตราส่วนโน้ตและทำนองที่ปรากฏในภาพที่ 16 ห้องที่ 68 - 70

3. การตรวจสอบความสอดคล้องของชุดการสอน

ผู้วิจัยคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญตามคุณสมบัติในการตรวจสอบความสอดคล้องของชุดการสอนพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กด้วยบทเพลงกล่อมห้องในโรงเรียนปะทิววิทยา อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร จำนวน 3 ท่าน รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางวิเคราะห์ความสอดคล้องของชุดการสอน

ข้อ	รายการพิจารณา	ประมาณค่าความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3		
บทที่ 1 ทักษะการใช้เสียงก่อนบรรเลง (Oral skill)						
1	ข้อที่ 1 Sing a long	+1	+1	+1	1.0	มีความสอดคล้อง
2	ข้อที่ 2 Sing and play	+1	+1	+1	1.0	มีความสอดคล้อง
3	ข้อที่ 3 Listen sing and play	+1	+1	+1	1.0	มีความสอดคล้อง
4	ข้อที่ 4 Sing Klom-nong	+1	+1	0	0.6	มีความสอดคล้อง
5	ข้อที่ 5 Play Klom-nong	+1	+1	0	0.6	มีความสอดคล้อง
บทที่ 2 ทักษะการบรรเลงเสียงยาว (Long tone)						
1	ข้อที่ 1 Long tone No.1	+1	+1	+1	1.0	มีความสอดคล้อง
2	ข้อที่ 2 Long tone No.2	+1	+1	+1	1.0	มีความสอดคล้อง
3	ข้อที่ 3 Long tone with friend	+1	+1	+1	1.0	มีความสอดคล้อง
4	ข้อที่ 4 Long tone with friends	+1	+1	+1	1.0	มีความสอดคล้อง
5	ข้อที่ 5 Choral from Klom-nong suite	+1	+1	+1	1.0	มีความสอดคล้อง
บทที่ 3 ทักษะการออกเสียง การตัดลิ้น (Tonguing)						
1	ข้อที่ 1 Tonguing exercise No.1	+1	+1	+1	1.0	มีความสอดคล้อง
2	ข้อที่ 2 Tonguing exercise No.2	+1	+1	+1	1.0	มีความสอดคล้อง
3	ข้อที่ 3 Tonguing exercise No.3	+1	+1	+1	1.0	มีความสอดคล้อง
4	ข้อที่ 4 Klom-nong by two note	+1	+1	+1	1.0	มีความสอดคล้อง
5	ข้อที่ 5 Tonguing exercise from Klom-nong suite	+1	+1	+1	1.0	มีความสอดคล้อง
บทที่ 4 ทักษะการรวมวงเป็องตัน (Ensemble)						
1	Klom-nong suite ห้องที่ 1-55	+1	+1	0	0.6	มีความสอดคล้อง
2	Klom-nong suite ห้องที่ 56 - 88	+1	+1	0	0.6	มีความสอดคล้อง
3	Klom-nong suite ห้องที่ 89 - 122	+1	+1	0	0.6	มีความสอดคล้อง
4	Klom-nong suite ห้องที่ 123 - 147	+1	+1	0	0.6	มีความสอดคล้อง

จากตารางที่ 1 พบว่าชุดการสอนพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กด้วยบทเพลงกลุ่มน่องในโรงเรียนปะทิววิทยา อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย

4. คะแนนก่อนและหลังเรียนของชุดการสอน

เปรียบเทียบระดับความก้าวหน้า และระดับความคาดหวังเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กด้วยบทเพลงกลุ่มน่อง ในโรงเรียนปะทิววิทยา อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ดังนี้

ตารางที่ 2 ตารางคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ระดับความก้าวหน้า และระดับความคาดหวัง

นักเรียนคนที่	กลุ่ม	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ระดับความก้าวหน้า (ร้อยละ)	ระดับความคาดหวัง (ร้อยละ)
1	เก่ง	71	95	96	80
2	เก่ง	70	94	96	80
3	เก่ง	70	90	80	80
4	ปานกลาง	68	85	68	70
5	ปานกลาง	60	81	84	70
6	ปานกลาง	57	81	96	70
7	ปานกลาง	56	85	116	70
8	อ่อน	48	84	144	60
9	อ่อน	47	85	152	60
10	อ่อน	43	81	152	60
11	อ่อน	43	80	148	60
12	อ่อน	38	80	168	60
13	อ่อน	32	85	212	60
14	อ่อน	30	74	176	60
15	อ่อน	28	65	148	60
16	อ่อน	28	53	100	60
ผลรวมเฉลี่ย		49.31	81.13	127.25	

*เกณฑ์ความก้าวหน้าเฉลี่ยหลังเรียนและก่อนเรียนที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 25

จากตารางที่ 2 พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กด้วยบทเพลงกล่อมน้อง ในโรงเรียนปะทิววิทยา อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร มีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยที่ร้อยละ 81.13 คะแนน เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่าผลรวมคะแนนหลังเรียนมากกว่าร้อยละ 80 ค่าดัชนีประสิทธิภาพพบว่านักเรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้นจากการเรียนด้วยชุดการสอนรวมร้อยละ 127.25

ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียน ผู้เรียนมีผลคะแนนเป็นไปตามค่าความคาดหวังความก้าวหน้าที่ตั้งไว้คือ กลุ่มเก่ง มีระดับความก้าวหน้าที่ยังร้อยละ 80 กลุ่มปานกลาง มีระดับความก้าวหน้าที่ยังร้อยละ 70 กลุ่มอ่อน มีระดับความก้าวหน้าที่ยังร้อยละ 60 จากผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนอยู่ที่ 49.31 และคะแนนหลังเรียนอยู่ที่ 81.13 แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นหลังจากใช้ชุดการสอน ค่าเฉลี่ยของระดับความก้าวหน้าอยู่ที่ 127.25 ค่าต่ำสุดอยู่ที่ 68% และค่าสูงสุดอยู่ที่ 212% นักเรียนในกลุ่มอ่อน มีค่าระดับความก้าวหน้าสูงที่สุด แสดงถึงการพัฒนามีความสำคัญ เป็นไปตามสมมติฐานด้านความก้าวหน้าที่ตั้งไว้ โดยผู้วิจัยมีการศึกษาจากการสัมภาษณ์ และการสังเกตนักเรียนพบปัญหาดังนี้

1. พื้นฐานการปฏิบัติเครื่องดนตรีของกลุ่มทดลองแต่ละคนไม่เท่ากัน
2. นักเรียนบางคนอ่านโน้ตสากลไม่ออก ขาดความเข้าใจเรื่องโน้ต
3. นักเรียนคนที่ 4 ขาดการฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากปัญหาด้านสุขภาพทำให้คะแนนระดับความก้าวหน้าไม่เป็นไปตามที่ตั้งไว้

ผลการสัมภาษณ์และสังเกตนักเรียนที่ใช้ชุดการสอนนี้ ดังนี้

1. นักเรียนไม่รู้จักเพลงกล่อมน้อง นักเรียนส่วนใหญ่ไม่คุ้นเคยกับเพลงกล่อมนอน เนื่องจากไม่เคยได้ยินมาก่อน อีกทั้งบางคนไม่ได้มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในพื้นที่ปัจจุบัน เช่น ครอบครัวที่มีพื้นเพเป็นชาวอีสานแต่ย้ายมาอาศัยอยู่ในจังหวัดชุมพรตั้งแต่เกิด ทำให้นักเรียนไม่สามารถพูดภาษาใต้หรือร้องเพลงภาษาใต้ได้อย่างไรก็ตาม เมื่อครูเปิดเพลงกล่อมนอนและขับร้องให้ฟัง พบว่านักเรียนสามารถจดจำและเกิดความคุ้นเคยกับทำนองเพลงดังกล่าวได้ ส่งผลให้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอน นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดได้ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เมื่อเปรียบเทียบกับผลการทดสอบก่อนเรียน

2. นักเรียนมีความเข้าใจที่จำกัดเกี่ยวกับอัตราส่วนของโน้ตที่มีความซับซ้อน โดยเฉพาะในบทที่ 3 ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบให้มีการฝึกอัตราส่วนของโน้ตที่หลากหลายและแตกต่างกัน ส่งผลให้ผลการทดสอบก่อนเรียนในบทนี้ นักเรียนส่วนใหญ่ได้คะแนนในระดับต่ำ อย่างไรก็ตาม หลังจากใช้ชุดการสอน พบว่านักเรียนสามารถปฏิบัติและทำแบบทดสอบในบทที่ 3 ได้อย่างมีระดับความก้าวหน้ามากขึ้น

3. ในบทที่ 3 และบทที่ 4 พบว่านักเรียนต้องการเวลาในการฝึกซ้อมมากขึ้น โดยระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกซ้อมแต่ละข้อเกินกว่า 1 ชั่วโมง ทั้งนี้ นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองว่าหากได้รับเวลาเพิ่มเติมสำหรับการฝึกซ้อมในแต่ละหัวข้อ จะสามารถทำแบบทดสอบทุกข้อได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นและบรรลุผลการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม

อภิปรายผล

จากผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กด้วยบทเพลงกล่อมน้อง ตามวัตถุประสงค์การวิจัย และได้คะแนนโดยรวมและคะแนนความก้าวหน้าตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงเสนอการอภิปรายผลดังนี้

1. ชุดการสอน

1.1 ผู้วิจัยได้สร้างชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กด้วยบทเพลงกล่อมน้อง เป็นเครื่องมือในการวัดและประเมินผลในการวิจัยในครั้งนี้ซึ่งประกอบด้วย คู่มือ แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียน แบบวัดและประเมินผล และเนื้อหาที่ช่วยเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ กู๊ด (Good, 1973) และประภาศิริ ปราโมทย์ (2561) ที่ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของชุดการสอน

1.2 เนื้อหาสาระของชุดการสอน ผู้วิจัยได้ออกแบบให้ชุดการสอนมีเนื้อหาสาระที่ประกอบด้วยเรื่องบันไดเสียง ขึ้นคู่ คอร์ด อัตราส่วนโน้ต เสียงประสาน เทคนิคและบทเพลง ซึ่งเนื้อหาที่สำคัญต่อการพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลม ซึ่งสอดคล้องกับวรินทร์ สีเสียดงาม (2562) ที่กล่าวถึงเนื้อหาสาระที่มาใช้ในการเรียนการสอนปฏิบัติเครื่องดนตรี

2. การวัดและการประเมินผล

ผู้วิจัยออกแบบให้มีการวัดและประเมินผล ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนหลังใช้ชุดการสอนโดยใช้แนวคิดระดับพฤติกรรมที่คาดหวังของผู้เรียน (Student Objective Learning) ที่ยอมรับความแตกต่างหลากหลายของผู้เรียนที่ช่วยให้ผู้เรียนมีการพัฒนาก้าวหน้าไปอย่างสูงสุดตามความสามารถของตนเอง ทั้งนี้จะสามารถทำให้ผู้วิจัยพัฒนาชุดการสอน แบบฝึกหัด หรือนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับความเป็นจริงในห้องเรียน สอดคล้องกับศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์ (2560) และสิทธิโชค กบิลพัตร (2564) อนึ่งเนื่องจากการตั้งสมมติฐานที่นิยมใช้คือ 70/70 หรือ 80/80 มีความสำคัญกับนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกัน โดยเด็กกลุ่มเก่งเมื่อผ่านการทดสอบก่อนเรียนเกิน 80 ตามเกณฑ์ที่ต้องการ จะมีแนวโน้มลดความความตั้งใจ ในขณะที่เด็กกลุ่มอ่อนเมื่อทดสอบก่อนเรียนมีแนวโน้มคิดว่ายาก ไม่สามารถทำคะแนนได้ถึง 80 ส่วนนักเรียนกลุ่มปานกลางมีความกังวลน้อยกว่านักเรียนกลุ่มอื่น เพราะสามารถที่จะทำคะแนนถึง 80 ได้

3. วงดุริยางค์เครื่องลม

ผู้วิจัยออกแบบชุดการสอนโดยใช้เครื่องดนตรีสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม ได้แก่ กลุ่มเครื่องลมไม้ ได้แก่ ฟลูต คลาริเน็ต อัลโตแซกโซโฟน เทเนอร์แซกโซโฟน และกลุ่มเครื่องลมทองเหลือง ได้แก่ ทรัมเป็ต เฟรนช์ฮอร์น ทรอมโบน เบสทรอมโบน ยูโพนีย์และทูบา ซึ่งในบทเพลงกล่อมน้องสวิต ผู้วิจัยได้เพิ่มเครื่องดนตรีกลุ่มเครื่องตีกระทบ เพื่อให้วงดุริยางค์เครื่องลมมีความสมบูรณ์ครบทุกประเภทเครื่องดนตรี ซึ่งสอดคล้องกับ อภิวุฒิ มินาลัย (2567) ที่กล่าวว่า วงดุริยางค์เครื่องลม คือวงดนตรีที่มีเครื่องเป่าเป็นหลัก มีเครื่องดนตรีหลายชนิดรวมกัน เช่น เครื่องลมไม้ เครื่องลมทองเหลือง เครื่องตีกระทบ

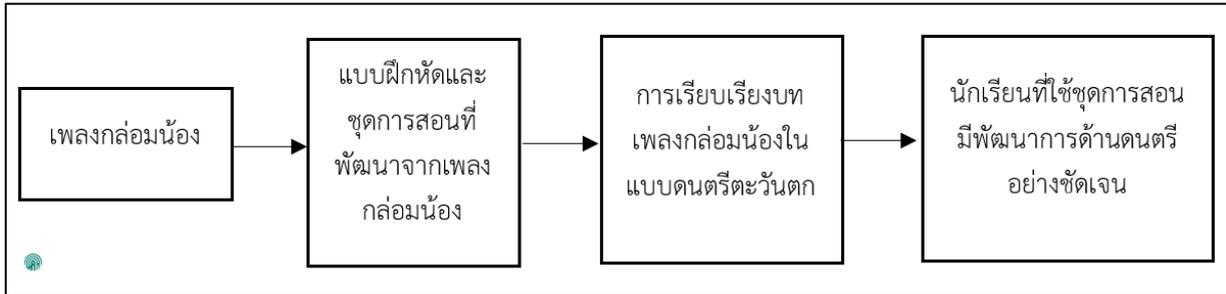
4. เพลงกล่อมน้อง

ผู้วิจัยคัดเลือกเพลงกล่อมน้องจำนวน 4 เพลง คือ เพลงไก่แจ้ เพลงเชียดคอไก่แจ้ เพลงไก่เถื่อนและเพลงควายขาว ซึ่งเป็นเพลงที่นิยมร้องกันมากที่สุด มีเนื้อหาสะท้อนถึงวิถีชีวิต ครอบครัว คติสอนเรื่องการใช้ชีวิตของคนในครอบครัว มีการพูดถึงสัตว์ชนิดต่าง ๆ เล่าบรรยากาศของธรรมชาติ ประเพณีและวัฒนธรรมต่าง ๆ มีทำนองที่เรียบง่าย ไม่ซับซ้อน การเอื้อนเสียงก็ขึ้นอยู่กับผู้ร้อง สอดคล้องกับ จันทร์ศรี นิตยฤกษ์ (ม.ป.ป.) และ ประคอง ฮะสมและเอื้อพร กิจวิวัฒนกุล (2515) ที่กล่าวว่า ทำนองมักคล้ายกัน คือ ซ้ำ ลากเสียงยาวในตอนท้ายวรรค เนื้อหาเปลี่ยนไปตามผู้ร้องจะคิดได้ ผู้ร้องเองก็จะเพลินกับเสียงร้องของตัวเอง ทั้งยังถือโอกาสแสดงความคิดเห็น ความคับข้องใจออกมาในเพลง บางเนื้อหาจะสอดแทรกปรัชญา อารมณ์ขันและแสดงให้เห็นถึงสังคมดั้งเดิม เช่นเดียวกับนายสร้าง สมมุติ (2567) ที่กล่าวว่า เพลงกล่อมน้องจะเล่าถึงธรรมชาติ สัตว์ต่าง ๆ หรือการใช้ชีวิตในชุมชน ซึ่งช่วยสร้างจินตนาการให้เด็กและยังเป็นการสืบทอดความรู้พื้นบ้านจากรุ่นสู่รุ่น

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้นำเสนอองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากการบูรณาการบทเพลงกล่อมน้องซึ่งเป็นเพลงพื้นบ้านของอำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร เข้ากับกระบวนการพัฒนาทักษะทางดนตรีสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็ก งานวิจัยนี้ไม่ได้เป็นเพียงการสร้างชุดการสอนทางดนตรีทั่วไป แต่เป็นการเชื่อมโยงมรดกทางวัฒนธรรมกับกระบวนการเรียนรู้ดนตรีแบบตะวันตก ผ่านการประพันธ์และเรียบเรียงบทเพลงพื้นบ้านให้สอดคล้องกับลักษณะของวงดุริยางค์เครื่องลม โดยผู้วิจัยเลือก 4 บทเพลงกล่อมน้อง ได้แก่ ไก่แจ้ เชียดคอไก่แจ้ ไก่เถื่อนและควายขาว ซึ่งเป็นเพลงที่สะท้อนถึงวิถีชีวิต วัฒนธรรม และค่านิยมของชุมชนท้องถิ่น แต่เดิมเพลงเหล่านี้ถูกถ่ายทอดในรูปแบบมุขปาฐะ ไม่มีการบันทึกโน้ตดนตรีที่ชัดเจน การศึกษานี้ได้นำบทเพลงมาวิเคราะห์โครงสร้างทางดนตรี จากนั้นทำการเรียบเรียงใหม่ให้เหมาะสมกับวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็ก รวมถึงการออกแบบ แบบฝึกหัดทางดนตรี ที่มีพื้นฐานจากบทเพลงกล่อมน้อง ซึ่งถูกนำไปใช้ในกระบวนการฝึกซ้อมและการพัฒนาทักษะการบรรเลงของนักเรียน แนวทางนี้ช่วยให้นักเรียนที่ไม่มีพื้นฐานดนตรีมาก่อน สามารถพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตและการเล่นเครื่องดนตรีได้เร็วขึ้น นักเรียนเกิดความเชื่อมโยงทางอารมณ์กับบทเพลงเนื่องจากเป็นเพลงที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น ช่วยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบของดนตรีพื้นบ้านและเชื่อมโยงเข้ากับดนตรีคลาสสิกได้อย่างลงตัว ซึ่งงานวิจัยนี้ส่งผลกระทบต่อที่สำคัญในหลายด้าน ได้แก่ ด้านการศึกษาดนตรี ที่เป็นแนวทางใหม่ในการพัฒนาชุดการสอนที่เชื่อมโยงวัฒนธรรมท้องถิ่นเข้ากับการศึกษาดนตรีสากล สามารถเป็นต้นแบบให้กับการศึกษาดนตรีในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่จะช่วยฟื้นฟูและรักษาเพลงพื้นบ้านที่กำลังจะสูญหาย โดยการนำกลับมาใช้ในบริบทใหม่เปิดโอกาสให้เยาวชนได้เรียนรู้และภาคภูมิใจในมรดกทางดนตรีของตนเอง และด้านการพัฒนาทักษะทางดนตรี

โดยนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองของการวิจัยนี้ สามารถพัฒนาทักษะการบรรเลงได้อย่างเป็นรูปธรรมนักเรียนเกิดความคุ้นเคยกับบทเพลงพื้นบ้าน และสามารถปรับใช้กับการเล่นเครื่องดนตรีประเภทอื่น ๆ ได้ ดังภาพที่ 17

ภาพที่ 17 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยอันเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ศึกษาหรือมีความสนใจที่จะนำชุดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการบรรเลงวงดุริยางค์เครื่องลมขนาดเล็กด้วยบทเพลงกล่อมน้องไปใช้ และการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. โรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนด้านดนตรี สามารถนำชุดการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในหลักสูตรเพื่อฝึกทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีของวงดุริยางค์เครื่องลม โดยอาจปรับปรุงให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่ง แต่ละภูมิภาค เพื่อให้นักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุด
2. ผู้สอนต้องศึกษาประวัติศาสตร์ ที่มาและความสำคัญของเพลงกล่อมน้อง แล้วสอดแทรกไปในกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจในบทเพลงกล่อมน้องมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาต่อยอดเพื่อพัฒนาแบบฝึกหัดสำหรับเครื่องดนตรีหรือวงประเภทอื่น ๆ
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของชุดการสอน เช่น ระดับความสามารถเดิมของนักเรียน ระยะเวลาการฝึกซ้อม หรือเทคนิคการสอนของครูผู้สอน เพื่อให้สามารถปรับปรุงชุดการสอนให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์ศรี นิตยฤกษ์. (ม.ป.ป). *บทเพลงพื้นบ้านของไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยศึกษา.
- เจริญขวัญ โรจนพงศ์สถาพร. (2561). *การพัฒนาชุดการเรียนตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับการใช้เทคโนโลยีการเรียนรู้แบบเคลื่อนที่ (Mobile Learning) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เลขยกกำลัง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยธนบุรี*. กรุงเทพฯ :สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ณัฐศรันย์ ทฤษฎีคุณ และคณะ. (2562). การสร้างรูปแบบการฝึกซ้อมวงดุริยางค์เครื่องลมระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย. *วารสารดนตรีรังสิต มหาวิทยาลัยรังสิต*, 14(2), 31-45.
- ประคอง ฮะสม และเอี่ยมพร กิจวิวัฒน์กุล. (2516). *คติชาวบ้านในบทกล่อมเด็ก*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ประภาศิริ ปราโมทย์. (2561). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยใช้รูปการเรีบบรรยากาศการเรียนรู้แบบร่วมมือควบคู่กับเกมเพื่อส่งเสริมผลการเรียนรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางคณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). *พจนานุกรมศัพท์ ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์.
- วรินทร์ สีเสียดงาม. (2562). แนวทางการจัดการเรียนการสอนการปฏิบัติแซ็กโซโฟนในระดับอุดมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. *วารสารศิลปกรรมบูรพา*, 71-89.
- ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์. (2560). การประเมินผลความสามารถอย่างแท้จริงด้วยการประเมินผลแบบกระบวนการ. *วารสารเพลงดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล*, 10(10), 26-36.
- สิทธิโชค กบิลพัตร. (2564). การสอนกลองชุดในหลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ ตะวันตก คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ด้วยกระบวนการคิดแบบศิลปินโดยศิลปิน. *ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*.
- สร้าง สมมุติ. (10 ตุลาคม 2567). เพลงกล่อมน้อง. (ประติวรราช พรหมทอง, ผู้สัมภาษณ์)
- อภิวุฒิ มินาลัย. (29 กันยายน 2567). วงดุริยางค์เครื่องลม. (ประติวรราช พรหมทอง, ผู้สัมภาษณ์)
- อำภาพร พัววิไล และคณะ. (2548). *ความเชื่อและค่านิยมในการเลี้ยงดูเด็กไทยพื้นที่ 4 ภาคของประเทศไทย*. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- Good, T. L. (1973). *Classroom Instruction: A Model for Teaching*. Holt, Rinehart and Winsdton, 306.